

Vasi Hegyhát–Rábamente

Vasi Hegyhát - Rábamente Egyesület

LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia
2023-2027

Programozási időszak

*Készítette: Vasi Hegyhát - Rábamente
munkaszervezete*

*Vasi Hegyhát - Rábamente Egyesület elnöksége által elfogadva:
2024. 01.16.*

Tartalom

Rövidítések jegyzéke.....	3
Bevezetés.....	4
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata.....	5
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése.....	6
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	8
4. Horizontális célok.....	10
4.1 Esélyegyenlőség.....	10
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem.....	11
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések.....	11
6. Külső koherenciák azonosítása.....	13
7. Helyzetfeltárás.....	16
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása.....	16
7.2 SWOT analízis.....	20
8. A stratégia beavatkozási logikája.....	21
8.1 A stratégia jövőképe.....	22
8.2 A stratégia célhierarchiája.....	22
9. Cselekvési terv.....	23
9.1 Az intézkedések leírása.....	23
9.2 Együttműködések.....	28
9.3 Kommunikációs terv.....	30
9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek.....	30
10. Monitoring és Indikátorok.....	31
10.1 Monitoring.....	33
10.2 Az indikátorok megadása.....	33
11. Indikatív pénzügyi terv.....	35
Mellékletek.....	37

Rövidítések jegyzéke

EU Európai Unió

HACS Helyi Akciócsoport

HBB Helyi Bíráló Bizottság

HF Helyi Felhívás

HFS Helyi Fejlesztési Stratégia

IH Irányító Hatóság

KAP Közös Agrárpolitika

KAP ST Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv

LEADER Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében

SWOT Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer

VP Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

Bevezetés

A Vasi Hegyhát – Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület Nyugat-Dunántúlon, Dél-Vas vármegyében a Vasvári járásban és a Körmend térségében található, összesen 51 településre terjed ki hatálya. Térségünk aprófalvas településekből áll, a települések nagyrészt érinti az elvándorlásokból fakadó „természetes fogyás”, főként a munkalehetőségek hiánya miatt.

A 2014-2020-as tervezési időszakban stratégia központi fejlesztési iránya a közvetlen és közvetett gazdaságfejlesztés, melyre forrásaink több, mint 60%-át fordítottuk.

Térségünk lakosság száma nem változott jelentősen, de úgy látjuk, hogy vállalkozások támogatásával legyen az induló vagy egy meglévő vállalkozás, amely piaci pozíciójának megerősítését segíti egy fejlesztés, az hozzájárul azon törekvésünkhöz is, hogy térségünk települései vonzóvá váljanak és élhető vidéki környezetet biztosítsanak.

Ezért az akciócsoport által előkészített helyi fejlesztési stratégia olyan jövőképet vázol fel, melynek célja a települések fenntartható - a helyi természeti, kulturális, társadalmi, gazdasági, környezeti adottságain és meglévő humánerőforrásán alapuló - fejlesztéseinek megvalósítása.

Élhető, természeti és kulturális értékekben gazdag terület, ahol a lakosság az akciócsoport területén tevékenykedő vállalkozásokkal, civil szervezetekkel ápolják, őrzik a hagyományokat és fenntartható módon fejlesztik a helyi gazdaságot.

A stratégia meghatározásánál figyelmet fordítottunk a korábbi időszak tapasztalataira, a helyi fejlesztési igények megismerésére, ezek alapján kerülnek meghatározásra céljaink.

Kialakításra kerülő intézkedéseink a helyi gyengeségek mérséklését, swot elemzésünkben feltüntetett erősségeinkre és lehetőségeinkre alapozott fejlesztések megvalósítását kívánják eredményezni.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A Vasi Hegyhát – Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület kiemelt figyelmet fordít a tervezés és megvalósítás során arra, hogy a Helyi Fejlesztési Stratégia (HFS) illeszkedjen a KAP céljaihoz, prioritásaihoz, mindezek mellett megtartsa a LEADER szellemiségű programmegvalósítás alapelveit.

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdőgazdálkodást is beleértve.

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACS-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACS-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACS-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACS-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACS részére.

A HACS működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACS legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACS-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACS-ok támogathatják a projektötletek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

- 1) Területalapú megközelítés: A területi egység az előző időszakhoz képest nem változott. A LEADER-térség olyan területi egység, társadalmi értelemben összefüggő, közös hagyománnyal, hovatartozás-tudattal, igényekkel és elvárásokkal rendelkező területet, amelynek lakói kötődnek a tájhoz és azzal összhangban igyekeznek a fejlesztéseket megvalósítani.
- 2) Alulról építkező megközelítés: A HFS stratégia elkészítéséhez fórumokat szerveztünk, kérdőívet küldtünk ki az egyesület tagságának, illetve további érintetti köröknek (pl. volt pályázóknak), ahol a térségben elérni kívánt célokat személyesen, közvetlenül fogalmazhatták meg. A helyi szereplők közvetlenül bekapcsolódnak a saját mindennapi életüket meghatározó fejlesztési folyamatokba.
- 3) Innovativitás: A tervezés során innovativitásként merült fel, hogy a vállalkozások nagyobb figyelmet fordítsanak a megújuló energiaforrások használatára. Fejlesztéseiknél vegyék figyelembe ezen technológiák alkalmazását. Eddig nem volt jellemző a térségben, de az ilyen jellegű innováció nélkülözhetetlen a versenyképesség megszerzésében, illetve megőrzésében.

- 4) Integrált megközelítés: A Helyi Fejlesztési Stratégiában fellelhető projekteket koherens módon, egységes egészként kell irányítani. A LEADER ágazatközi megközelítése a vidéki gazdaság fejlesztésére irányuló tevékenységek közötti kapcsolatot jelenti. A stratégia megalkotása során fontos a fejlesztési irányok azonosítása, mely a vidéki gazdaság fejlesztésére irányuló tevékenységek között jelenik meg.
- 5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: A helyi vidékfejlesztési csoport akkor működik kifogástalanul, ha az üzleti élet, a civil társadalom és a közsféra képviselői egyaránt, ugyanolyan módon vehetnek részt a fejlesztési stratégia létrehozásában. A LEADER program iránti bizalom egyik megalapozója, hogy a helyi szinten kialakuló fejlesztési irányokból megjelenő pályázati kiírásokra beérkező támogatási kérelmek is helyi szinten kerülnek elbírálásra a felhasználható források figyelembevételével.
- 6) Hálózatépítés, együttműködés: A Nyugat-dunántúli régió LEADER akciócsoportjai aktívan együttműködnek, közösen valósítottak meg fejlesztési célokat. A LEADER csoportok közötti hálózatépítés célja, hogy a helyben szerzett tapasztalatokat és eredményeket terjessze, így segítve a többi vidékfejlesztési munkacsoportot. A jól működő hálózatok révén a csoportok jó gyakorlatokat ismerhetnek meg egymás programjaiból, és a munkamódszereket illetően is jelentős segítséget kaphatnak egymástól.
- 7) Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása: A fejlesztésben megvalósuló partnerség azt jelenti, hogy a közsféra, az üzleti élet és a civil társadalom között önkéntes, kölcsönösen gyümölcsöző, innovatív kapcsolatok vannak, és ezek révén együtt dolgoznak a közös társadalmi célkitűzések megvalósítása érdekében.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

A Helyi Fejlesztési Stratégia megalkotásánál fontos a széles társadalmi párbeszéd megteremtése, biztosítani kell a széles nyilvánosság információhoz való hozzájutását a helyi tervezési folyamatban. Ennek egyik legjobb eszköze weboldalunk, ahol folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket.

A közösség bevonása érdekében több módszer is alkalmazásra került.

Egyesületünk 2014-2020-as Helyi Fejlesztési Stratégia készítésekor és felülvizsgálatakor is nagy hangsúlyt fektetett a helyi lakosság, a térségi szereplők bevonására a tervezésbe.

A tervezési folyamat során, főként a fórumok és személyes megbeszélések alkalmával ismertetésre került a korábban a térségre vonatkozó Helyi Vidékfejlesztési Stratégia 2014-2020., majd pedig a kidolgozás alatt álló Helyi Fejlesztési Stratégia aktuális állapotának bemutatása. Mindezek birtokában vált lehetővé a megszólított szférák képviselőitől kapott információk, észrevételek elemzése, majd beépítése a stratégiába. A tervezés folyamán figyelmet fordítottunk arra, hogy minden szférát megszólítsunk, elérjük a térség hátrányos helyzetű szereplőit is.

Az átláthatóság és a nyilvánosság biztosítása az alábbi kommunikációs csatornákon történt:

I. Online igényfelmérés, kérdőívezés

1. *Elektronikus úton történő igényfelmérés*

A 2023-2027-es Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének megkezdéséről az egyesület tagsága (önkormányzatok, civil és vállalkozói szféra), valamint a támogatási kérelmet benyújtók körébe hírlevelet küldtünk ki. Ebben röviden összefoglalásra került a HFS elkészítésének feladat leírása. Az elektronikus hírlevél 3 alkalommal került küldésre.

2. Honlapon történő információnyújtás – www.vasihegyhat-rabamente.hu

Az Egyesület honlapján tájékoztató formájában értesítettük a térségi szereplőket a HFS tervezéséről. A HFS tervezési tájékoztató mellett párhuzamosan projektötlet gyűjtési felhívást tettünk közzé, amelyhez kapcsolódóan elkészítésre került egy elektronikus kérdőív és projektötlet gyűjtő adatlap. A kérdőívet és az adatlapot word formátumban is elérhetővé tettük a honlapunkon.

II. HFS tervezési fórumok, műhelybeszélgetések szervezése

A kérdőívezés és projektötlet gyűjtés mellett térségi tájékoztató és projektötlet gyűjtő fórumokat műhelybeszélgetéseket szervezünk.

A workshop forma azért hatékony, mert a szereplők közvetlenül is megismerhetik egymás elképzeléseit, fejlesztéseiket akár már a tervezés időszakában is összehangolhatják. Emellett a közös találkozókon a beszélgetések során új elképzelések is szülehetnek, amelyek életképes ötletekké nőhetnek ki magukat. Lehetőséget biztosítunk személyes konzultációra is, irodánkban minden hétköznap megtalálhatóak vagyunk, emellett munkatársaink telefonon és e-mail-ben is elérhetőek. A nehezebben bevonható közösségeknek, településeknek személyes konzultációt biztosítunk a helyszínt felkeresve.

A Helyi Fejlesztési Stratégia megalkotásába bevonásra került az egyesület elnöksége és munkaszervezete is. Az elnökség tagjai közül is többen részt vettek már stratégia tervezésben, Leader folyamatokban, pályázatokban.

Az elmúlt 15 évben a munkaszervezet dolgozói és elnöksége is aktív szerepet vállalt a területi LEADER programok kialakításában.

A tervező munkacsoport feladata:

- a térség LEADER-szerű fejlesztési irányainak kialakítása és megvitatása,
- a Stratégia elérendő eredményeinek és hatásainak közös tervezése,
- a rendelkezésre álló forrás figyelembevételével és a beérkezett, tematikusan összesített projektötletek prioritásba rendezése, intézkedések kialakítása.

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	Vasvár	2022.09.27	LEADER jövője	12 fő
	Vasvár	2022.12.08	Pályázati lehetőségek a következő tervezési időszakban	9 fő
	Vasvár	2023.05.23	2023 -2027 tervezési időszak	9 fő

Munkacsoporti / Tervezői ülések, megbeszélések	Vasvár	2023.01.26	HFS aktuális állapot egyeztetése	8 fő
	Vasvár	2023.02.23	HFS aktuális állapot egyeztetése	8 fő
	Vasvár	2023.05.25	HFS aktuális állapot egyeztetése	7 fő
	Vasvár	2023.06.30	Együttműködések lehetőségének megbeszélése	5 fő
	Vasvár	2023.07.18	HFS aktuális állapot egyeztetése	7 fő

Kérdőívek	ONLINE	2022.11.25	Fejlesztési elképzelések, projekt ötlet adatlap gyűjtése	36 fő
	ONLINE	2023.08.04	HFS tervezet kiküldése véleményezésre	4 fő
	ONLINE	2023.08.18	HFS tervezet kiküldése véleményezésre	8 fő

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosságszáma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosságszám).

A Vasi Hegyhát-Rábamente LEADER akciócsoport területe Vas vármegye déli részén helyezkedik el. A tervezési terület a Vasvári járás egészét, a Körmenyi statisztikai kistérség területét, valamint további négy települést érint a Körmenyi járásból. A tervezési terület 695.48 km², amelyen 51 település helyezkedik el. A lakónépesség száma a térségben 2021. évben 23.893 fő volt. Az akciócsoport területéhez egy város tartozik, Vasvár, melynek lakosságszáma a 2021. évi adatok alapján 4.070 fő. A Vasi Hegyhát-Rábamente Egyesület, mint LEADER Helyi Akciócsoport, illetékességi területéhez tartozó települések a következők:

Alsóújlak, Andrásfa, Bérbaltavár, Csákánydoroszló, Csehi, Csehimindszent, Csipkerek, Daraboshegy, Döbörhegy, Döröske, Egervölgy, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőmarác, Gersekarát, Győrvár, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentmárton, Hegyhátszentpéter, Katafa, Kám, Kemestaródfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Mikosszéplak, Molnászecsőd, Nagykölked, Nagymizdó, Nagytilaj, Nádasd, Nemesrempehollós, Olaszfa, Oszkó, Pácsony, Petőmihályfa, Pinkamindszent, Püspökmolnári, Rábahídvég, Rádóckölked, Sárfimizdó, Szaknyér, Szarvaskend, Szemenye, Telekes, Vasalja, Vasvár, Viszák.

A két térség sajátossága, hogy aprófalvas településekből áll, amelyek távol vannak nagyvárosoktól, régiós központoktól. A településeket egyaránt érinti az elvándorlásokból fakadó „természetes fogyás”, főként a munkalehetőségek hiánya miatt. A térségben számos, szerepükben aktív, közösségükért tenni akaró önkormányzat található. Az önkormányzat munkáját több helyen erősítik civil szervezetek. Az önkormányzatok és a civilek azok, akik elsősorban segítik a térség hátrányos helyzetű gyerekeit, felnőtt lakosságát, közösségi színterek létesítésével, kulturális programok szervezésével és a helybeni foglalkoztatás megteremtésével.

A térségben egyre több a helyi termelő, a széles körben elérhető helyi termék, és nagyon sok jelenleg tervezési fázisban lévő kezdeményezés van. Többek között ezért is fontos a helyi egyéni és mikrovállalkozások megerősítése, amelyek aránya magas a vállalkozási szektorban. A vállalkozások a foglalkoztatáson keresztül javítják a térségben élők életkörülményeit. Fontos tehát a különböző szektorok támogatása, amely komplex megoldást jelent a megfogalmazott problémák kezelésében.

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

Költségviselőként nem, de résztvevőként aktív tagjai voltunk az Őrség Határok Nélkül Egyesület, Alpokalja-Fertő táj Vidékfejlesztési Egyesület, A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület, Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület, Szigetköz-Mosoni-Sík Leader Egyesület, UTIRO Térségfejlesztő Egyesület által benyújtott Nyugat-dunántúli HACS Akadémia című projektben.

A projekt célcsoportja mind a 16 Nyugat-dunántúli Helyi Akciócsoport és A BAKONYÉRT" Helyi Akciócsoport volt. A projektelemek mindegyikén rész vehettek a Nyugat-dunántúli Helyi Akciócsoport és A BAKONYÉRT" Helyi Akciócsoport képviselői (elnökségi tagok, munkaszervezeti dolgozók). A NYDHAACS Akadémia projekt néhány fontosabb kompetenciát ismerttetett meg a résztvevőkkel, melyek segítséget nyújtanak a vidékfejlesztő munkában. Rendezvények keretein belül ismerkedtünk meg a mediációs és prezentációs technikákkal, a filmkészítés és kiadványkészítés technikáival mind elméleti, mind gyakorlati oldalról. További cél volt egymás térségeinek megismerése, jó gyakorlatok cseréje többféle jármód között

(kerékpár, gyaloglás, lovas kocsi, busz). A projekt révén a résztvevők kompetenciái, önismerete, emberismerete, empátiája, toleranciája is fejlődik. A projekt eredményeképp egy közös, mind a 17 Helyi Akciócsoportot egybe fogó kiadvány és kisfilm is készült, mely magába foglalja a Térségek közötti pályázat és a 2014-2020 időszak HACS-onként elért eredményeit, jó példáit. Az együttműködés ezen példája olyan sikeres volt, hogy az ismeretek további bővítése, az együttműködések fenntartása céljából a 2023-2027-es időszakban is tervezzük a projekt folytatását, tovább gondolását. Leader Térségközi együttműködés pályázat keretében három programunkat sikerült megvalósítani, amelyek a következők:

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
A projekt a kerékpáros turizmusfejlesztést tűzte ki célul. A kijelölt kerékpáros útvonal Táplánszentkeresztől a Vasi Hegyhát-Rábamente területén át az Őrségig vezet. Az útvonalon útbaigazító táblák kerültek kihelyezésre, valamint az útvonalról kiadvány is készült. A fejlesztés során kerékpárok, kerékpártároló, rekreációs céllal masszázmedence, merülő medence kerültek beszerzésre. Az útvonalak népszerűsítésére 3 db rendezvény került megtartásra.	Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület	5.475.389 Ft	Záró kifizetési kérelem benyújtva
	Pannon Térségfejlesztő Egyesület	3.000.000 Ft	Záró kifizetési kérelem benyújtva
	Lakosi László István	4.001.650 Ft	Záró kifizetési kérelem benyújtva
Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
Szintén LEADER térségközi felhívás keretében valósult meg Szentgotthárd Város és Vasvár Város Önkormányzatával együttműködésben Szentgotthárdi Csata – Vasvári Béke című projektünk Az együttműködés alapja vissza vezethető a közös történelmi emlékekre, amelyek már hozzájárultak közös fejlesztések megvalósításához. A korábbi együttműködési projekt keretében a partnerek megismerhették közös múltjukat és erősítették a területek közötti kapcsolatokat.	Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület	7.850.733 Ft	Lezárult
	Vasvár Város Önkormányzat	4.035.808 Ft	Lezárult
	Szentgotthárd Város Önkormányzat	4.632.500 Ft	Lezárult
Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
A Természetközelségre és ökológiai szemléletre nevelés Dél-Vasban és Nyugat-Zalában című projekt. A 3 résztvevő eddigi közös együttműködésére alapozva került megvalósításra egy programsorozat, melynek során 2400 gyermeket láttunk vendégül a Csodaszarvas Tájpark területén. A programsorozat napi 200 gyerekkel zajlott, A tematika 4 alappillére épült (ÖKO szemlélet, A Tájparkban található ÖKO pont bemutatása; Ősmagyar kultúra, hagyományőrzés; Fenntarthatóság; Természet és	Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület	6.821.752 Ft	Záró kifizetési kérelem benyújtva
	„Csodaszarvas Tájpark” Közhasznú Egyesület	9.947.325 Ft	Záró kifizetési kérelem benyújtva
	SZILVÁGYÉRT Egyesület	3.103.594 Ft	Záró kifizetési kérelem benyújtva

környezetvédelem). Ennek a programsorozatnak a megvalósításához beszerzésre került számos eszköz és szolgáltatás.			
---	--	--	--

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok) stb.

2021. október 1-től egyesületünk székhelyén, 9800 Vasvár, Kossuth L. utca 8. szám alatt működik a LEADER munkaszervezeti irodája. Irodánkban a személyes ügyfélfogadás hétfőtől csütörtökig 8:30- 16:30 között, pénteken 8:30 -14:00 óra között van. Telefonon a 36 30 601 35 05, telefonszámon, szintén a korábban leírt időszakban tudjuk fogadni a hívásokat, valamint a leader@vasihegyhat-rabamente.hu e-mail címen lehetséges a munkaszervezetünkkel a kapcsolatot felvenni.

4. Horizontális célok

4.1 Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékkal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

Az esélyegyenlőség megteremtése a stratégia egyik alapvető célkitűzése, amelyhez kapcsolódó tevékenységek megfogalmazódnak valamennyi célkitűzésben és intézkedésben. A Vasi Hegyhát – Rábamente Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiájának megvalósítása során a hátrányos helyzetben lévő szereplők (szegénységben élők, fogyatékkal élők, nők, idősek, pályakezdők stb.) helyzetbe hozása, egyenlő esélyeik megteremtése kiemelten fontos szerepet kap.

A LEADER akciócsoport területére, ahogy már korábban is írtuk jellemző az elöregedés, az itt lakók alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, magas a tartós munkanélküliek száma és a szegénységben élők aránya. Az itt élők felzárkózásának kulcsa az oktatás és a foglalkoztatás. Mivel a LEADER program nem tesz lehetővé minden irányú beavatkozást, mi elsősorban a foglalkoztatás segítségét tűztük ki célul, még hozzá a vállalkozások támogatásán keresztül. Hiszen, ha támogatunk térségi vállalkozásokat, akár az elindításnál, akár tevékenységük megerősítésénél, akkor ez foglalkoztatást generál. A helyi fiatalok számára, akik vállalkozás elindításán gondolkodnak, így fontos forrás áll rendelkezésre. A vállalkozások támogatása mellett fontos az is, hogy a vidéken élőket ráébredjünk, ők is tehetnek sorsuk jobbrafordulásáért.

Esélyegyenlőség szempontjait szervezeti kereteinkben is figyelembe vesszük. Egyesületünk elnöksége 5 főből áll, amelyből 2 fő nő.

Az egyesület Helyi Bíráló Bizottsága 7 főből áll ebből 3 fő nő, és egy fő aki 41. életévét még nem töltötte be.

Egyesületünk munkaszervezetében 4 fő látja el a mindennapi működéshez kapcsolódó feladatokat. A négy főből három fő 41. életévét még be nem töltött személy.

4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem

Fejlesztési stratégiánkban törekszünk a környezeti fenntarthatóság szempontjait a lehetőségeinkhez mérten figyelembe venni. A fejlesztések során nagy figyelmet fordítunk a lakókörnyezet és a tágabb természeti környezet hosszú távú fenntartására.

A környezeti fenntarthatóság érdekében kiemelten kívánjuk kezelni a meglévő táji, természeti értékeink megőrzését. A térség egyik gazdasági kitörési iránya a rendelkezésre álló természeti értékeink megfelelő hasznosítása, mellyel megteremtjük a térség öko- és szelíd turizmusának alapjait, amelyet így országos szinten is népszerűsíteni lehet.

Fejlesztési Stratégiánkkal ösztönözni kívánjuk a környezettudatos magatartás megerősítését célzó fejlesztéseket. A vállalkozás fejlesztések során prioritizáljuk azokat a beruházásokat, amelyek a megújuló energia felhasználását is „beépítik” fejlesztésükbe.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

„A Vasi Hegyhát – Rábamente Akciócsoport vezérgondolata a 2014-2020-as programozási időszakban a települések fenntartható - a helyi természeti, kulturális, társadalmi, gazdasági, környezeti adottságain és meglévő humán erőforrásán alapuló - fejlesztéseinek megvalósítása.

- a térségben meg pályázható keretösszeg: 622.547.180 Ft. volt

A stratégia megalkotása során a következő helyi problémák megoldására kerestük a választ:

1. Kevés helyi munkalehetőség, kevés helyi vállalkozás.
2. Széles a hátrányos helyzetűek köre.
3. Előregedő kistelepülések, a fiatalok helyben maradása nem jellemző.
4. A klasszikus vidéki önellátás szinte már egyáltalán nem működik, ezek egykori színterei (kiskertek, szőlőhegyek) elhanyagoltak.
5. Térség turisztikai kínálatának erősítése és összefogása

Ezen célok megvalósításához összesen 14 intézkedés készült, amely többségében sikeresnek mondható, de sajnos volt olyan is amelyet a tervezési időszakban övezett lelkesedés a pályázatok benyújtásának idejére már alábbhagyott vagy teljes mértékben eltűnt.

11 db felhívásunk jelent meg 2017 év végén és 2018 év elején, 2019-ben több felhívásunk is lezárult, melyek jelentős részében nem sikerült a keret összeget lekötöni, ezért szükségesnek láttuk új felhívás megjelentetését.

- Eredményes intézkedések:

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Nem mezőgazdasági mikrovállalkozások támogatása	VP6-19.2.1.-92-1.1-17	35 db	27 db	63 154 911 Ft	68 312 966 Ft
Nem mezőgazdasági mikrovállalkozás indításának támogatása	VP6-19.2.1.-92-1.2.-17	14 db	11 db	39 619 640 Ft	43 581 604 Ft

Települések fedett szabadtéri közösségi tereinek kialakítása	VP6-19.2.1.-92-4.1.-17	19 db	11 db	30 474 740 Ft	30 722 215 Ft
Innovatív gyermek és ifjúsági programsorozat megvalósítása	VP6-19.2.1.-92-5.1.-17	12 db	7 db	12 664 297 Ft	13 900 883 Ft
Helyi turisztikai emberek szakmai képzése	VP6-19.2.1.-92-6.1.-17	13 db	12 db	53 811 769 Ft	59 192 246 Ft
A kerékpáros turizmus feltételeinek megteremtése	VP6-19.2.1.-92-6.2.-17	2 db	1 db	8 733 463 Ft	9 606 809 Ft
Aktív turisztikai megállópontok kialakítása, fejlesztése	VP6-19.2.1.-92-6.4.-19	15 db	7 db	36 003 258 Ft	31 603 577 Ft

- Továbbfejlesztendő intézkedések:

Az alábbiakban azon intézkedéseinket soroljuk fel, amelyek, számottevő érdeklődés volt a tervezési időszakban és kicsit megújítva a következő tervezési időszakban is szeretnénk megjelentetni hasonló célú felhívásokat. Ezek a felhívások sikeresnek mondhatók, hiszen mindegyik esetében jelenleg a kötelezettségvállalás mértéke 90% felett van, a legtöbb projekt megvalósult vagy jelenleg van megvalósítás alatt. A 2014-2020-as tervezési időszakban és a jelenlegi igényfelmérés alapján is látható, hogy ezeknél a felhívásoknál jelentkeztek olyan igények, amelyek nem, vagy részben voltak és lennének megvalósíthatóak az egyes felhívások esetében, ezért ezen felhívásokat tovább gondolva és a jelenlegi igényeket figyelembe véve igyekeztünk kialakítani a következő tervezési időszak főbb irányvonalait. Továbbra is hangsúlyt fektetünk a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági vállalkozók fejlesztésére, a szőlőhegyi kultúra fenntartására és a civil szervezetek tevékenységeinek fejlesztésére. Térségünk egyre nagyobb hangsúlyt fektet a turizmusra, a szálláshelyek fejlesztésére és a helyi termékek piacra jutásának segítésére, ezért az eziránt érdeklődők egy külön felhívás keretében valósíthatják meg elképzeléseiket.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Mezőgazdasági termék előállításának és feldolgozásának ösztönzése	VP6-19.2.1.-92-1.3-17	20 db	13 db	29 545 001 Ft	29 711 237 Ft
Komplex vállalkozásfejlesztés	VP6-19.2.1.-92-1.4-19	143 db	70 db	315 036 524 Ft	306 832 104 Ft
Hagyományos, szőlőhegyi művelés fenntartásának támogatása	VP6-19.2.1.-92-3.2-17	32 db	17 db	7 853 144 Ft	8 138 462 Ft
Régi, hagyományos szerkezetű présházak felújítása	VP6-19.2.1.-92-3.1-17	12 db	10 db	33 485 582 Ft	36 834 140 Ft

Civil szervezetek tevékenységének támogatása	VP6-19.2.1.-92-4.2-21	23 db	16 db	29 289 682 Ft	27 281 323 Ft
--	-----------------------	-------	-------	---------------	---------------

- Eredménytelen intézkedések:

Két pályázati felhívásunk volt, amelyekre egyáltalán nem érkezett támogatási kérelem: a Térségi kerékpárúthoz kapcsolódó kisléptékű fejlesztések VP6-19.2.1.-92-6.3-17, valamint a Mintaprogram mélyszegénységben élő emberek önellátó gazdálkodásának elősegítéséhez VP6-19.2.1.-92-2.1.-17 című felhívásaink. Ezekre a felhívásokra az előzetes igényfelmérés során úgy tűnt, hogy lesz érdeklődés, ugyanis fontosnak tartottuk, mint a mélyszegénységben élők felzárkóztatását, mint a térségben lévő kerékpárútak fejlesztését. A *Mintaprogram mélyszegénységben élő emberek önellátó gazdálkodásának elősegítéséhez* című helyi felhívás megjelenését követő egy évben nem mutatkozott érdeklődés a felhívás iránt ezért ezt a felhívásunkat lezártuk. A *Térségi kerékpárúthoz kapcsolódó kisléptékű fejlesztések* című felhívásunk. A *kerékpáros turizmus feltételeinek megteremtése* című helyi felhívásunkra épült, azonban egyrészt mivel a tervezettekhez képest időben csúszott annak a megvalósítása, és mert nagyon minimális volt az érdeklődés, ezért ezt a felhívásunkat lezártuk és átalakítva egy újabb felhívást jelentettünk meg.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Mintaprogram mélyszegénységben élő emberek önellátó gazdálkodásának elősegítéséhez	VP6-19.2.1.-92-2.1.-17	0 db	0 db	0 Ft	0 Ft
Térségi kerékpárúthoz kapcsolódó kisléptékű fejlesztések	VP6-19.2.1.-92-6.3-17	0 db	0 db	0 Ft	0 Ft

Legsikeresebb kiírások a vállalkozásfejlesztéshez kapcsolódó helyi felhívások voltak a forrásaink 83% vállalkozási célú fejlesztések kerültek lekötésre. A z átmeneti időszakban is ez a kiírás amire még mindig van érdeklődő és benyújtott pályázat is. A korábban említett két helyi felhívás kivételével minden kiírás sikeresnek értékelünk, amelyet a teljesült indikátorok is jól mutatnak.

2014-2020-ban vállalt eredménymutatók 2022 év végéig megvalósult értékei:

A stratégiában megfogalmazott célok jó arányban teljesültek, azonban fontos az építkezés folytatása és a következő programozási időszakban is folytatni figyelembe véve az eddig elért sikereket.

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt

eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A térségünk főbb célkitűzése a helyi erőforrásokra épülő fejlesztési folyamatok elindítása, a népességmegtartó erő és az életszínvonal növekedésének támogatása és megőrzése.

Stratégiánk jövőképe

A Vasi Hegyhát – Rábamente az élhető, élő és éltető kistelepülések térsége.

Ezen célunk eléréséhez több operatív program (OP) is kínál támogatási lehetőséget, melyek elősegítik és hozzájárulnak stratégiánk megvalósulásához.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinteken rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatóak olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő–műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalú stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepeken élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikrovállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Vármegyei Integrált Területi Programok

Vas Vármegye Integrált Területi Program célja a TOP Plusz keretében rendelkezésre álló forrásokat optimális és költséghatékony, a területfejlesztési programdokumentumokban feltárt problémákhoz, valamint az azokra reflektáló célrendszerhez illeszkedő forrásfelhasználás. A dokumentum vizsgálata szerint a Vasi Hegyhát térsége Vas vármegye

természeti – táji erőforrásokban gazdag térségéhez tartozik és mint ilyen indokolt a térség fejlesztése, mivel a térség jelentős fejlődési potenciált rejt magában.

7. Helyzetfeltárás

7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása

Térszerkezeti adottságok

Területünk Magyarország egyik leginkább elaprózott településszerkezetű tája. Apró, illetve törpefalu az uralkodó településtípusa. Az 51 településből az aprófalvak (1000 fő alatti) száma 8 db, további 39 település pedig törpefalunak (500 fő alatti) számít és mindössze 4 település lélekszáma haladja meg az 1000 főt. A támogatásra jogosult lakónépesség száma 2021. év végén 23.893 fő.

A fejlesztési területen két városi centrum hatása is erőteljesen érvényesül. A leader térség területén egy város, Vasvár található, amely fejlődési pályájának alakulása fontos a járás települései szempontjából, illetve a körmendi járás településein Körmend teljes körű városi központ. A két város jelentős szereppel, bír a térség lakosságának foglalkoztatottságában, illetve szolgáltatások tekintetében is.

A Hegyhát munkahelyekben szegény, nagyfokú, közel 10%-os munkanélküliséggel küzd. Ezzel szemben a meglévő munkáltatók a megfelelő szakképzettségű emberek hiányára panaszkodnak. Fontos lenne olyan programok elindítása, mely segíti a szakképzett fiatalok helyben maradását. Fontos a helyi egyéni és mikroállalkozások megerősítése, új vállalkozások indításának támogatása. A vállalkozások a foglalkoztatáson keresztül javítják a térségben élők életkörülményeit. Fontos tehát a különböző szektorok támogatása, amely komplex megoldást jelent a megfogalmazott problémák kezelésében.

A térség úthálózata megfelelőnek mondható. A megyeszékhely átlagosan fél óra alatt elérhető. A járási központok is átlagosan 15 perc alatt megközelíthetőek. A legközelebbi autópálya csomópontig viszont már átlagban 70 percet kell utazni a térségből. A települések belterületi útjainak burkolatai nagy részben javításra szorulnak. A településeken kerékpárút hálózat nem kiépített, de kerékpározásra alkalmas túraútvonalak jelölése jelentősen haladt előre az előző időszakban.

A fejlesztési elképzelések között a Hegyháton nagy hangsúlyt kap a szőlőhegyek fejlesztése. Számos települési önkormányzat a fejlesztési tervében komoly szerepet szán a szőlőhegyek „revitalizálásának”. Mindezek nyomán a Hegyháti szőlőhegyek fejlesztését szolgáló térségi projektek folytatása a 2023-2027-es tervezési időszakban is nagyon fontos lenne.

Környezeti adottságok

A táj alapvetően mező és erdőgazdasági jellegű. Jellemző a területre a magas erdősültség, a települések környéki zártkertes művelés, szőlő és gyümölcsös művelés ággal. A települések jelentős része rendelkezik külterületi szőlőhegygel, ahol még mindig találhatóak gondozatlan, - sokszor bozóttal benőtt – szőlő és gyümölcsös területek. Az elhanyagolt szőlőhegyi területeken még megtalálhatóak régi zsúpfedeles présházak, amelyek felújításra szorulnak.

Néhány szőlőhegy – a hagyományos gyümölcsösei, borkultúrája és építészeti öröksége kapcsán – kifejezett turisztikai, közösségi célponttá vált az utóbbi években, és külső érdeklődők is megjelentek, akik fantáziát látnának használaton kívüli területek birtokba vételében, pihenési, szőlészeti, közösségi, illetve turisztikai hasznosításában.

A vidék népességmegtartó képességében az agráriumnak is szerepe van, de a kultúrtáj fenntartásában van kiemelkedő szerepe. Ezen hagyományok ápolásán a térségben több civil szervezet is munkálkodik, hogy olyan értékek, amelyek már-már eltűnőben vannak, megmaradjanak, azok a hagyományok, amik a falun élő ember életét gazdagították tovább éljenek.

Az aprófalvas településszerkezet miatt minden infrastrukturális fejlesztés magas fajlagos költségekkel jár. Gazdagok a térségi vízbázisok, viszont problémát jelent a területen az alacsony közcsatornázottság. A kommunális szennyvíz a hagyományos derítés miatt az egyes területeken a vízbázist veszélyezteti, illetve a felszín alatti vízfolyásokat szennyezi. A hulladékszállítás a teljes térségben megoldott.

A területen jelentős értéket képviselnek a természetvédelmi területek. Az Őrségi Nemzeti Park részét képezi a körmendi járás 8 települése. A térség több települését érinti a Natura 2000 hálózat. Magas számú a helyi jelentőségű természetvédelmi területek száma is.

2021 augusztus 16-án hivatalosan is megalakult a Vasi - Hegyhát Natúrpark, melyhez a Vasvári járásból 14 település, a Körmendi járásból 6 település csatlakozott. A terület a Rába völgyétől délre, kelet – nyugat irányban, Nádasdtól Alsóújlakig húzódik. A natúrpark területén három olyan védett érték szerepel, amely Vas megye helyi jelentőségű védett területeinek kimutatásában szerepel. A legjelentősebb a „Csörnöc-patak menti égeres láprét” nevet viselő 80 hektáros terület a legváltozatosabb formában ez a terület őrzi azokat a döntően vízhez kötődő fásszárú és lágyszárú élőhelyeket melyek ma is természetes állapotúnak tekinthetők. A másik jelentős természeti érték a „Nádasd, Malomló kocsányos tölgy tanúfák”, ahol egy több évszázados kocsányos tölgy rejtőzik. A harmadik terület a natúr park területén az „Oszkói cserfa és kút” nevet viseli mely táj és kultúrtörténeti érték.

Természeti értékeink között szerepel még a Himfai parkerdő, amely Felsőmarác község határában található. A parkerdőben tölgy és bükk mellett olyan ritkaságnak számító örökzöldek is találhatóak, mint a mocsárciprus vagy a hamisciprus. A parkerdő mellett található egy 12 hektáros horgásztó, mely rendkívül gazdag csuka, ponty, keszeg és egyéb halfajokban.

A térségben számos helyen fellelhető termálvíz, melyre a 60-as évek olajfúrásai kapcsán bukkantak. Ezek jelenleg lefajtott termál kutak, eddigi hasznosítás csak Vasváron valósult meg. Itt fürdő üzemel, mely a vasvári járás színfoltja. Alapvetően csak a nyári időszakban üzemel, azonban történt már a kisebb medence kapcsán téliesítés is.

A térség környezetét nem rongálta erőszakos iparosítás, így állat – és növényvilága megőrizte gazdagságát és sokszínűségét. Autós, kerékpáros, de akár gyalogos túrázásra is kitűnően alkalmas a terület. A vadregényes, hatalmas erdők és ősi szőlőhegyek felfedezését kijelölt túraútvonalak és tanösvények segítik. Különleges színfolt a Jeli Arborétum, amely egyedülálló havas szépe (rododendron) gyűjteményéről Európa szerte híres. A számtalan kisebb-nagyobb tó (Döröske, Gersekarát, Vasvár, Győrvár, stb.) a strandolás és horgászat mellett a vízi sportoknak is teret enged. A természeti értékekre alapozott turisztikai szolgáltatások kiejánlása elkezdődött a TDM működésével, Vannak kiejánlott túraútvonalak, melyek tematikus utakhoz, vagy az országos Kék túrához kapcsolódnak, illetve kerékpározás szerelmeseinek is van kijelölt kerékpáros útvonal amelyeken végig haladva felfedezhető térségünk összes jelentősebb természeti és kulturális értéke is.

A térségünk gazdag túrázási útvonalakban: Mária út Hosszúperesztegtől Kemestaródfáig (kb. 70 km), Szent Márton nyomában Körmendtől Pusztacsatárig (kb. 15 km), Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra Egyházasrádóctól Halogyig (kb. 30 km), Szent Imre Vándorút Rönöktől Körmendig (kb. 23 km), A Vasfüggöny mentén Kemestaródfától Rönökig (kb. 16 km), Kneipp-témaút a Vasi Hegyháton. Ezek mellett vannak Hegyháti Teljesítménytúrák: Hegyhát 25, és 50, Hegyhát turistája, Nagy Gáspár emléktúra, Mindszenty emléktúra. Tematikus túrák még: Batthyány örökségek nyomában, Árpád-kori templom túra, Jeli túra, Szajki túra.

Kulturális erőforrások

A települések nagy részén megújultak a közösségi és kultúrházak, eredeti funkciójukat így már képesek ellátni, amely nagyon fontos, hiszen a megfelelően működő intézmények közösségformáló ereje jelentős. Vasváron működő Nagy Gáspár Kulturális Központ nagy szerepet játszik a térség életében. Évente megrendezésre kerül egy olyan összművészeti fesztivál, amely Vasváron túl a járás 22 településén jelenik meg és biztosít színvonalas előadásokat. Színházpótló funkciót tölt be. Közösségeket fejlesztő hatása a kisközségekben is kézzelfogható és erősíti a falvak közötti kooperatív együttműködést, amelynek hatása az élet egyéb területeire is jótékonyan hat.

A téli és a tavaszi időszakhoz tartozó szokások a települések jó részén fellelhetők, a farsang zárásaként a rönkhúzás talán a legtöbb településen hagyományos programmá vált. A májusfa állítás és kitáncolás szintén élő szokás. A mezőgazdasági munkákhoz kapcsolódó szokások közül vannak települések, ahol felelevenítik a kézi aratást, de a települések többségén a szüreti hagyományok a legelevenebbek. A téli évszakban a böllerversenyek is mind-mind szórakoztató programot kínálnak nem csak a helyiek, hanem az ide érkező turisták számára is. Melyek közül a legkiemelkedőbb a Győrváron most már 10 évre visszatekintő, Vas Megyei Gasztronómiai Fesztivál és Böllerverseny, amely már kinőtte Győrvár települést. A térségben a szőlőhegyek értéke napjainkban újra felértékelődni látszik. Egyre több település érzi fontosnak a tájra jellemző kultúra megőrzését. A környezet és az itt található préházak, pincék kiváló teret biztosítanak közösségi rendezvények

lebonyolításához. Szent Orbán napja jeles nap a szőlőtermesztők, borászok kalendáriumában. Számos néphagyomány kapcsolódik a naphoz, melyet a térségben Oszkóban és Döröskén is minden évben ünnepelnek. A barátságos kis falvak gondosan őrzik a népi építészet fennmaradt emlékeit, a szépen felújított parasztházakban több helyen falusi vendéglátók várják a vendégeket. Tájházak, haranglábak, szőlőhegyi prэшázak ízelítőt adnak a paraszti kultúra mindennapjaiból.

A sokszínű kultúra számos sajátos értékét fedezhetjük fel térségünkben, amelyek a megyei értéktárba is bekerültek. Épített kulturális örökségünk, az országban is egyedülálló, fa szerkezetű körtemplom, vagyis Rotunda Nádasdon, Vasvári Domonkos Kolostor és a Domonkos Rendtörténeti Gyűjtemény, a Vasvári sánc és a Katonák útja Vasváron. Területünk kulturális örökségének része a Kemestaródfai Miród – Forrás kegyhely, a Vasvári Békeház – vasi képzőművészeti gyűjtemény, a Vasvári Szentkút és a búcsújárás hagyománya, az Oszkói Hegypásztor Kör értékmentő tevékenysége, Mindszenty József életútja, Nagy Gáspár szellemi és kulturális öröksége. Területünkön jelentős számban találhatóak Árpádkori templomok, (Alsóújlak, Döröske, Egyházasrádóc, Magyarszecsőd, Vasalja). Talán országosan is egyedülálló a Döröskén található mérlegmúzeum. A múzeumban találhatóak a háztartásban, vegyiparban, gyógyszerárban, postán, szatócsboltban (kereskedelemben), ipari tevékenység során használatos mérlegek, továbbá egy 1806-ban hitelesített latkészlet és a mérlegekhez, mázsákhoz tartozó súlyok, súlykészletek. De térségünkben található a Bérbaltavári őssálat régészeti lelőhely, valamint a Jeli Arborétum, amelyet az 1922-ben alapított gróf Ambrózy- Migazzi István. A gróf úttörő munkát végzett az örökzöld növények kontinentális klímában történő honosításával.

A társadalom állapota

Az akciócsoport területének népessége hasonlóan a megyéhez, az elmúlt évtizedek során folyamatosan előregszik. Napjainkban a gyermekek aránya az állandó népességből 6,95%. A térség lakosság számát befolyásolja a növekvő elvándorlás is, amely jelentős országon belül is, de a határ közelségnek köszönhetően ez országon kívülre is történik. A települések lélekszáma 2021-ig évről évre csökkent a térségben, 2021-től viszont némi emelkedés figyelhető meg. Ez két tényezőtől áll össze, egyrészt az élve születések, halálozások száma természetes fogyást eredményez, másrészt az elvándorlás egyenlege jelentősen nőtt, de 2021-ben jelentősen emelkedett a belföldi vándorlás egyenlege is míg 2020-ban ez 4,5% addig 2021-ben már 11,53%.

A Leader csoport területén az oktatási intézmények száma is kevésnek mondható. Az oktatási intézmények helyzete természetesen összefügg a folyamatosan csökkenő gyermeklétszámmal, de összefügg a nem kedvező önkormányzati lehetőségekkel is. A térségben 3 bölcsőde található, óvoda is mindösszesen 18 településen, ahova 2021-ben 708 gyermek járt. Az iskolák száma még alacsonyabb a térségben, összesen 11 településen található, amelyek mindegyike általános iskola, középiskola a térségünkben jelenleg nincs. Az iskolás gyerekek száma 2021-ben 1254 fő volt, ami 2011-hez képest 236 fővel kevesebb.

A fiatalok és az idősek is hátrányos helyzetűeknek tekinthetők. Az országos trendekhez illeszkedve térségünkben is jellemző a fiatalok elvándorlása és az idősek arányának magas száma.

A házi és házi gyermekorvosok együttes számára vetítve a lakosság szám alacsonyabb mind a megyei, mind az országos átlagnál, 1648 fő volt ez a szám 2021-ben. Orvosi ellátás és védőnői szolgáltatás a térség minden településén elérhető. Az alapellátáson kívül Vasváron található Orvosi ügyelet, rendelkezik mentőállomással, illetve Egészség házzal, ahol az alábbi szakrendelések vehetők igénybe: orr-fülgégészet, nőgyógyászat, ideggyógyászat, bőrgyógyászat, ultrahang, reumatológia, szemészet, urológia, diaetológia, fizioterápia, fogászat.

Ami a lakosság lakhatását és infrastrukturális ellátottságát illeti, a következő jellemzőket említhetjük meg: a lakások közcsatorna-hálózatba bekapcsolt aránya 2013-ban 35,4% volt ez 2021-re 48,01%-ra növekedett, ami még mindig alacsonynak mondható. Az ivóvízhálózat kiépítése szinte 100% 2021-ben 99,36%. Ezer lakásra vetítve 40,17 % a háztartási gázfogyasztó.

A hátrányos helyzetű csoportok közül kiemelendő még az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya. A regisztrált munkanélküliek 47,17%-a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, amely meghaladja mind a megyei, mind az országos átlagot. Mindezekből következik, hogy az 1 lakosra jutó nettó belföldi jövedelem 2021-ben 1.465.891 Ft volt, amely kevesebb, mint az országos átlag és kevesebb, mint a megyei átlag.

Térségünk közbiztonsága a statisztika szerint is javuló tendenciát mutat míg 2011-ben 1000 lakosra vetítve 49.09% bűncselekményt regisztráltak addig ez a szám 2021-ben 12,79%-ra csökkent.

A térségben erőteljesnek mondható a civil szervezetek aktivitása, számos civil szervezet tevékenykedik a térségünkben, viszont ezek döntő többsége tökehiánnyal küzd, mely veszélyezteti működésüket és korlátozzák fejlesztési lehetőségeiket. Legnagyobb számban tevékenységüket illetően a sportegyesületek, a kultúrával, faluszépítéssel, polgárvédelemmel, és az önkéntes tűzoltó tevékenységgel foglalkozó egyesületek képviseltetik magukat. Ezen szervezetek többségének szerepe jóval nagyobb egy község életében, mint amit a statisztika ki tud mutatni. Kisebb civil szervezetek, közösségek egyáltalán nem rendelkeznek irodai infrastruktúrával és/vagy megfelelő humán erőforrással.

A gazdaság helyzete

Illetékességi területünkhöz tartozó települések nagy többsége számottevő iparral nem rendelkezik. A térség gazdasági környezetéről elmondható, hogy az országon belüli földrajzi helyzetének és a megyeszékhely közelségének köszönhetően számos mutató számnak kedvez, azonban a tervezési terület településein ez a kedvező lehetőség nem érzékelhető. A települések többségéről elmondható, hogy legnagyobb foglalkoztatónak az önkormányzat számít, viszont a térség nagyobb településein: Vasvár, Csákánydoroszló, Nádasd, Rábahidvég, Egyházásrádóc településeken az iparban – építőiparban és mezőgazdaságban, valamint szolgáltatásokban - foglalkoztatottak száma sem elhanyagolható. Jellemzőek rájuk a mikro vállalkozások, társas vállalkozások. Az alapszolgáltatások színvonala elégségesnek mondható. A vállalkozások száma a megyei, illetve országos átlaghoz mérve jónak tekinthető, szép számmal vannak egyéni vállalkozások és társas vállalkozások is, azonban számuknak további növelése kiemelt cél.

A foglalkoztatás szempontjából a LEADER térséghez tartozó város hatásának vizsgálata fontos. Vasvár esetében található nagyobb cég is, melyek a környező településekről is foglalkoztatnak embereket. A vállalkozások jellegét tekintve az iparhoz (gépiparhoz) kapcsolódnak, ám a mezőgazdasági vállalkozások is jelentős munkaerő igényel rendelkeznek. Mindezek ellenére a városban nem található 500 fő feletti vállalkozás ahogy az egész térségben sem. Összességében tehát Vasvár térsége nem rendelkezik erős gazdasági potenciállal, a megyeszékhelyek Szombathely és Zalaegerszeg, mint erős vonzást kifejtő gazdasági pólusok gazdasági erőtere meglehetősen erős hatásokat fejt ki a helyi gazdaságra.

Illetve meg kell említenünk Ausztria egyre erősödő munkaerő elszívó hatását. Többféle magyarázat van arra, miért alakult ki krónikus munkaerőhiány nem csak térségünkben, de Nyugat-Magyarországon is. A pályaorientációtól kezdve a demográfián át sok minden közrejátszik, de az biztos, hogy a határközeliségnek egyre kiemelkedőbb a szerepe.

A térség szempontjából komoly potenciált jelentő turizmus mutatói alacsonyabbak az országos átlagnál, de azon kevés desztinációhoz tartozunk, ahol a covid járvány ideje alatt növekedést tudtunk elérni, köszönhetően, hogy az emberek egyre inkább azon térségek iránt érdeklődtek, amelyek nem voltak annyira „népszerűek” a korábbi években.

Térségünkben leginkább a kisebb falusi és kereskedelmi szálláshelyek a jellemzők korlátozott befogadó képességgel. Az elmúlt időszakban a térségi marketingnek köszönhetően nagyon jól sikerült reprezentálni, egyre ismertebbé válnak a térségünkben található turisztikai attrakciók. A tartós növekedéshez azonban elengedhetetlen az elérhető szálláshelyek mennyiségi és minőségbeli fejlesztése.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2021-ben 547 fő, ami jelentős csökkenést mutat a korábbi időszak adataihoz képest.

A munkavállalók közül nagyon magas a naponta ingázók aránya. Az ingázók nagy része nem a térségben, hanem a nagyobb városokban pl. Szombathely, Zalaegerszeg, Szentgotthárd, Sárvár talál munkát.

A térség mezőgazdasági hagyományaira alapozva a mezőgazdasághoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése elengedhetetlen feltétele a minőségi termelésnek. Mindez kiindulási alap lehet a helyi termékek feldolgozottság szintjének növeléséhez. A térség minden településén vannak őstermelők és számos egyéb mezőgazdasági vállalkozó is. A legjelentősebb előrelépés a pálinka, és a méz előállítása kapcsán érzékelhető. A termelők között szerepel tejtermékekkel, gyümölcs és zöldséggel húskészítményekkel foglalkozó termelő is, ám számuk nagyon alacsony. Elenyésző azon termelők száma, aki feldolgozná a saját maga által megtermelt, előállított alapanyagot. Minimális számban elérhetőek a térségben kézműves termékek készítői.

Összegzés:

Elvégezve térségünk helyzetértékelését felmérve erősségeinket, lehetőségeinket a tervezési területen elhelyezkedő 51 település helyzete jónak mondható. A térség gazdag természeti, kulturális és épített értékkel rendelkezik, melynek kiaknázása a térségünk közös érdeke.

A Vasi Hegyhát – Rábamente térsége kimondottan aprófalvas terület. A települések lakosságmegtartó ereje gyengül, a természetes szaporodás többnyire negatív a településeken. Fontos cél, hogy helyben megélni tudó, aktív, önellátó és önfenntartó vállalkozások létesüljenek, valamint, hogy a meglévő helyi mikro- és kisvállalkozások tovább növekedjenek, valamint további vállalkozások alakuljanak, és fejlesztéseiket fenntartható módon valósítsák meg.

Akciócsoportunk fontos feladata a hagyományos gazdasági struktúra a tradicionális tájhasználat a népi építészeti értékek a szőlőhegyek megőrzése. Megmentésük csak úgy képzelhető el, ha ezek részben vagy egészben képesek visszanyerni gazdasági funkciójukat az itt tevékenykedő őstermelők támogatásával a helyi gazdaság erősödik.

Kiemelt cél a térségi adottságokra épülő turizmus fejlesztése. Szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztései nagymértékben hozzájárul térségünk versenyképességének növekedéséhez. A térség mezőgazdasági hagyományai alapot teremtenek a mezőgazdasághoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztésekhez, a hagyományos gazdálkodások fenntartásához. Helyi termékek, kézműves termékek piacra jutásának segítése mind hozzájárul a turizmusra épülő gazdaság kialakításához.

7.2 SWOT analízis

A 7. helyzetfeltárás fejezetben részletesen kifejtésre került akciócsoportunk területén fellelhető pozitív és negatív hatások, valamint következményei. A SWOT analízis megalkotásával azonban egységes, átláthatóbb képet kaptunk a térség erősségeiről, gyengeségeiről, lehetőségekről, valamint azonosításra kerültek a fennálló veszélyek, mely a Helyi Fejlesztési Stratégia fő irányvonalait határozzák meg.

A helyi gazdasági szereplők tevékenységeinek, szolgáltatásainak fejlesztésével, a tőkehiányos vállalkozások megerősítését, a vállalkozók számának növekedését, valamint pénzügyi stabilitásukat kívánjuk javítani.

A térségben rejlő turisztikai és környezeti potenciál magas, ezek kiaknázása mindenképpen indokolt, a szektorban tevékenykedő szereplők fejlesztési elképzeléseinek támogatásával akár turizmussal akár helyi termék előállítással foglalkoznak mind hozzájárul a turizmusra épülő gazdaság kialakításához.

Stratégiánk fontos iránya a hagyományos gazdasági struktúra a tradicionális tájhasználat a népi építészeti értékek a szőlőhegyek megőrzése. Ezt úgy tudjuk elérni, ha részben vagy egészben képesek visszanyerni gazdasági funkciójukat. Az itt tevékenykedő őstermelők támogatásával a helyi gazdaság erősödik.

Számos civil szervezet tevékenykedik a térségben, ezek a közösségek nélkülözhetetlen szerepet töltenek be társadalmunkban. Olyan hasznos ügyek köré szerveződnek, amelyek hozzájárulnak a közösségi élet erősítéséhez, tevékenységük által a kulturális örökségeink megőrzéséhez. Támogatásukkal ezen cél megvalósításához járul hozzá stratégiánk.

ERŐSSÉGEK

- Történelmi hagyományok, emlékek
- Természeti és épített értékek
- Gazdag szellemi, kulturális természeti örökség
- Együttműködésre való hajlandóság
- Helyi és Országos gyalogos útvonalak, zarándokutak és túraútvonalak
- Tapasztalattal és múlttal rendelkező civil szféra

LEHETŐSÉGEK

- Növekvő igények a megfelelő minőségű és feldolgozottságú, helyi termékekre,
- Helyi termelők számának növekedése
- Növekvő igény a megújuló energiaforrások használatára
- Helyi természeti, kulturális és épített értékek megőrzése, turisztikai kínálatba építése
- Falusi értékekre épülő életforma felértékelődése (főként nagyvárosi területeken élők körében)
- Hagyományos Szőlőhegyi gazdálkodás újjáéledése, szerepének növekedése

GYENGESÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> - Elvándorlás, elöregedő lakosság, erős népességszám csökkenés - Alacsony számú helyi munkahelyek - Megújuló energia hasznosításában rejlő lehetőségek nem megfelelő kihasználtsága - Helyi termékek feldolgozottsági és piacra jutásának szintje alacsony - Kevés turisztikai szolgáltató - A hagyományok, a hagyományos falusi és szőlőhegyi életforma feledésbe merülése 	<ul style="list-style-type: none"> - Csökkenő fizetőképes kereslet - Települések elnéptelenedése - A fiatalok egyre kevésbé motiválhatóak a közösségben való részvételre, szerepvállalásra - Vállalkozások, helyi termelők működésének veszélye tőkehiány miatt - Helyi intézmények, szolgáltatások száma tovább csökken - Bizonytalan politikai, gazdasági és jogi környezet

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképevel összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

8.1 A stratégia jövőképe

A Vasi Hegyhát – Rábamente az élhető, élő és éltető kistelepülések térsége.

8.2 A stratégia célhierarchiája

Átfogó célok
Helyi gazdasági potenciál erősítése
Vonzó természeti, gazdasági, társadalmi és kulturális környezet megteremtése.
Helyi értékekre és tudásra épülő identitás megerősítése, társadalmi befogadás erősítése.

Specifikus célok

- Vállalkozások alapítása, erősítése:** A térség vállalkozóinak fejlesztése hosszú távú és sokrétű fejlesztési cél. Olyan beruházások támogatását tartjuk fontosnak, amelyek segítségével a vállalkozások képesek lesznek szélesebb körben és magasabb minőségben szolgáltatni, illetve termékeiket előállítani. Fontos célunk az induló vállalkozások támogatása, amelyek még önerőből nem tudják megvalósítani fejlesztési elképzeléseiket, de életképes ötlettel rendelkeznek. A munkahelyteremtő és megtartó beruházások támogatásával hozzájárulhatunk a fiatalok helyben tartásához. A helyben maradáshoz elsősorban stabil jövőkép és motiváció szükséges, amelynek az anyagi és egzisztenciális kérdések jelentik a legnagyobb hajtóerejét.
- Turisztikai potenciál erősítése:** Erőteljes a térség turisztikai vonzerője, gazdag természeti, kulturális örökségben. A térségben találhatóak szállásadók, turisztikai szolgáltatók és attrakció üzemeltetők, azonban még sincs egy általuk megfelelően kidolgozott közös koncepció, amely megadja a tovább lépés lehetőségét. Fontos, hogy stratégiánk alapozzon ezekre a meglévő erőforrásokra.
Szolgáltatók fejlesztésével, tevékenységeik összehangolásával célunk a turizmus kínálta lehetőségek hatékonyabb kihasználása. A turizmus kínálta lehetőségek területünk kitörési pontja lehet, amely szintén gazdaság élénkítő hatással bír, de vonzóvá teszi településünket az itt élők, valamint a lehetséges letelepedők számára is.
- Helyi termék előállításának támogatása:** Minőségi helyi termék előállításának és értékesítésének támogatása helyi gazdaság fejlesztés érdekében, legyen az kézműves tevékenység vagy élelmiszer jellegű, helyi termék előállítás. A helyi termelési rendszerek és a helyi termékek a fogyasztók számára felértékelődtek, napjainkban már egyre meghatározóbb alternatív beszerzési forrást jelentenek a globális élelmiszer-kereskedelemmel szemben. A helyi termékek előállítás/feldolgozás támogatásával, növelhető a térség turisztikai vonzereje. Tovább örökíthetőek a hagyományok ez a helyi gazdaság erősödését eredményezi, így szükségszerű a helyi termékek előállításának és piacra juttatásának támogatása.
- Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása:** Térségünk csodás természeti környezettel, műemléki adottságokkal és gazdag kulturális élettel rendelkezik. Településeink is bővelkednek kulturális örökségben, azonban gyakran nem is vesszük észre, hogy milyen sok érték van közvetlen környezetünkben. A helyi identitás erősítése érdekében fontos közösségi célú kezdeményezések indukálása, amely hozzájárul ezen értékek megőrzéséhez, amely hozzájárulhat adott település életminőségének javulásához, népességmegtartó erejének növeléséhez.
- Közösségi kezdeményezések támogatása:** Számos civil szervezet tevékenykedik a térségben, ezek a közösségek nélkülözhetetlen szerepet töltenek be társadalmunkban. Olyan hasznos ügyek köré szerveződő közösségekről beszélhetünk, ahol az állam nem tud kellő hatékonysággal fellépni. Ezen szervezetek tevékenységeinek támogatása fontos feladat akciócsoportunk számára, hiszen az élhető vidék megteremtésében rendkívül fontos szerepet játszanak ezek a szervezetek.

9. Cselekvési terv

9.1 Az intézkedések leírása

Az egyes intézkedéseket az alábbi szerkezetben kérjük bemutatni:

1. Komplex vállalkozásfejlesztés	
2. Specifikus cél:	1, Vállalkozások alapítása, erősítése
3. Indoklás, alátámasztás:	<p>Intézkedés alapvető célja a helyi gazdaság fejlesztése a nem mezőgazdasági mikroállalkozások, egyéni vállalkozások versenyképességének javítása, jövedelemszerző képességének fokozása, ezáltal a társadalmi elégedettség emelése és a gazdasági élet fellendítése.</p> <p>A helyi munkahelyek megtartásának elősegítése által, a gazdaságfejlesztés révén már meglévő vállalkozások aktivizálódhatnak, valamint újak alakulhatnak, melyeknek gazdaságélénkítő hatása van.</p>
4. A támogatható tevékenységek meghatározása	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eszköz és gépbeszerzés, 2. Építés, felújítás 3. Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések, kisléptékű infrastruktúra tevékenység fejlesztés, 4. környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése, 5. Immateriális javak beszerzése, 6. Marketing tevékenység,
5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása	<ul style="list-style-type: none"> - Személygépjármű beszerzés - Élő állat vásárlás - Használt árucikkek beszerzése - Támogatási jogosultságok megvásárlása - Turisztikai célú fejlesztések
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	<p>Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.</p>
7. A jogosultak köre:	<ul style="list-style-type: none"> - mikroállalkozások - természetes személyek - egyéni vállalkozók
8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:	<ol style="list-style-type: none"> a) projektterv minősége b) humán erőforrás c) a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások d) fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság
9. Tervezett forrás	

a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre alokált forrás	126.000.000 Ft
b) Támogatás intenzitása:	65 % és vagy 80% (zöldberuházás esetében)
c) Projektméret korlátai	Minimális támogatás: 1.000.000 Ft Maximális támogatás: 12.000.000 Ft
d) Támogatás módja	hagyományos költségelszámolás
10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje:	2024. II. félév - 2027. II. félév
11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam	18 hónap
12. Kimeneti indikátorok:	a) új munkahelyek száma: 1 db b) beszerzett eszközök száma: 1 db c) fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 10 db

1. Gasztro- és Élményturisztikai fejlesztések

2. Specifikus cél:	2. Turisztikai potenciál erősítése, 3. Helyi termék előállításának támogatása
3. Indoklás, alátámasztás	Intézkedés célja a turisztikai és a helyi termék és ahhoz kapcsolódó szolgáltatásfejlesztés és szolgáltatások létrehozásának támogatása, melyek során olyan élménypontok kerülnek kialakításra, melyek egy újfajta, innovatív turisztikai potenciált hoznak létre a térségben. Az intézkedés célja a turisztikai kínálat bővítése, a helyi termékek előállításának és értékesítésének növelése, új szálláshelyek kialakítása és meglévők fejlesztése. Az intézkedés jelentősen hozzájárul a helyi gazdaság fejlesztéséhez, a térség népességmegtartó erejének növeléséhez, segíti a helyi termékekre alapozó turisztikai fejlesztések sikerét, munkahelyek megtartását, új munkahelyek megteremtését teszi lehetővé. A felhívás fő célkitűzése a helyi gazdaság fejlesztése.
4. A támogatható tevékenységek meghatározása	1. Eszköz és gépbeszerzés, 2. Építés, felújítás 3. Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések, kisléptékű infrastruktúra tevékenység fejlesztés, 4. környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése 5. immateriális javak beszerzése, 6. marketing tevékenység,
5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása	- Személygépjármű beszerzés - Élő állat vásárlás - Használt árucikkek beszerzése - Támogatási jogosultságok megvásárlása
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett

	tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.
7. A jogosultak köre:	<ul style="list-style-type: none"> - Természetes személyek, őstermelők, - mikroállalkozás - egyéni vállalkozó - jogi személyiségű nonprofit szervezetek
8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:	<ul style="list-style-type: none"> a) Projektterv minősége b) Humán erőforrás c) a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások d) térségi szempont e) a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzői
9. Tervezett forrás	
a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás	116.579.949 Ft
b) Támogatás intenzitása:	65 % és vagy 80% (zöldberuházás esetében)
c) Projektméret korlátai	Minimális támogatás: 1.000.000 Ft Maximális támogatás: 12.000.000 Ft
d) Támogatás módja	hagyományos költségelszámolás
10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje:	2024. II. félév - 2027. II. félév
11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam	18 hónap
12. Kimeneti indikátorok:	<ul style="list-style-type: none"> a) új munkahelyek száma: 1 db b) beszerzett eszközök száma: 1 db c) fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 3 db

1. Szőlőhegyi kultúra fenntartása	
2. Specifikus cél:	4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása
3. Indoklás, alátámasztás	A térség számos települése rendelkezik szőlőhegygel, amelyeken még folyik szőlőművelés. A térség épített táji képét, szőlőhegyi arculatát sok helyen a régi prэшázak még ma is őrzik, melyek a Nyugat-Dunántúli népi építészet jellegzetességei. A szőlőhegyek komplex fejlesztéséhez nem csak a szőlőművelés, gyümölcstermesztés erősítése, hanem az épületek felújítása is szervesen hozzákapcsolódik, a térség turisztikai attrakciói közé emelhető.
4. A támogatható tevékenységek meghatározása	<ul style="list-style-type: none"> 1. Pincék, prэшázak építése, felújítása, bővítése, átalakítása 2. Szőlő- és gyümölcstetvények létesítése, meglévők fejlesztése 3. eszközbeszerzés

5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása	<ul style="list-style-type: none"> - Személygépjármű beszerzés - Élő állat vásárlás - Használt árucikkek beszerzése - Támogatási jogosultságok megvásárlása
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.
7. A jogosultak köre:	<ul style="list-style-type: none"> - Természetes személyek - őstermelők
8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:	<ul style="list-style-type: none"> a) Projektterv minősége b) térségi szempont c) fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság
9. Tervezett forrás	
a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás	75.000.000 Ft
b) Támogatás intenzitása:	65 %
c) Projektméret korlátai	Minimális támogatás: 500.000 Ft Maximális támogatás: 6.000.000 Ft
d) Támogatás módja	hagyományos költségelszámolás
10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje:	2024 II. félév - 2027. II. félév
11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam	18 hónap
12. Kimeneti indikátorok:	a) beszerzett eszközök száma: 3 db

1. Civil szervezetek tevékenységének fejlesztése

2. Specifikus cél:	4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása 5. Közösségi kezdeményezések támogatása
3. Indoklás, alátámasztás	Vasi Hegyhát-Rábamente Egyesület illetékességi területén számos, szerepükben aktív, közösségükért tenni akaró civil szervezet található. Az önkormányzatok mellett a civilek azok, akik fontos szerepet vállalnak a helyi közösségek megerősítésében.

	<p>Tevékenységükkel hozzájárulnak a településeinken élő emberek életminőségének javításához.</p> <p>Az intézkedés célja a Vasi Hegyhát-Rábamente Egyesület illetékességi területén működő civil szervezetek eszköz- és gépparkjának fejlesztése, tevékenységeinek támogatása. Az intézkedés közvetett, remélt hatása a támogatást igénylők tevékenységük színvonalának emelkedése a helyi identitás erősítése érdekében.</p>
4. A támogatható tevékenységek meghatározása	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eszköz- és gépbeszerzés 2. Marketing tevékenység
5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása	<ul style="list-style-type: none"> - Személygépjármű beszerzés - Élő állat vásárlás - Használt árucikkek beszerzése - Támogatási jogosultságok megvásárlása
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	<p>Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.</p>
7. A jogosultak köre:	Civil nonprofit szervezetek
8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:	<ol style="list-style-type: none"> a) Projektterv minősége b) fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság c) térségi szempont
9. Tervezett forrás	
a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás	20.000.000 Ft
b) Támogatás intenzitása:	90 %
c) Projektméret korlátai	Minimális támogatás: 500.000 Ft Maximális támogatás: 3.000.000 Ft
d) Támogatás módja	hagyományos költségelszámolás
10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje:	2024 II. félév - 2027. II. félév
11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam	12 hónap
12. Kimeneti indikátorok:	<ol style="list-style-type: none"> a) beszerzett eszközök száma: 4 db b) fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 5 db

9.2 Együttműködések

a) Térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítása

Kerékpáros Barangolások térségeken át

A kerékpáros turizmus fejlesztése térségünk kiemelkedő célja, ehhez rendkívül kedvező adottságokkal rendelkezünk. Térségi együttműködési pályázat keretében a szomszédos Pannon Térségfejlesztő Egyesülettel összefogva, az előző tervezési időszakban kijelölésre került egy térséget átfogó és összekötő kerékpáros túraútvonal.

A turisztikai útvonal további jelölésével, leágazások jelölése, információs táblák elhelyezése az útvonalat tervezük bővíteni újabb turisztikai látnivalók, vonzerők bekapcsolásával. szélesebb körű megismertetésére rendezvények marketing anyagok elkészítésével.

Specifikus cél: 2. Turisztikai potenciál erősítése, 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása

Indoklás alátámasztás: A turisztikai komplex fejlesztés térségünk gazdasági fejlődésében kulcsfontosságú. Helyi értékeinek minél szélesebb körű megismertetése.

Projekt méret: 30.000.000 Ft

HACS Akadémia

A Nyugat-Dunántúl LEADER Helyi Akciócsoportjai az elmúlt, 2014-2020-as tervezési időszakban Regionális együttműködés keretében megvalósította „HACS akadémia” projektet, amelynek célja, hogy a munkaszervezetek közösen képezék magukat, munkánkat hatékonyabbá tegyünk. Bemutatásra kerültek legjobb gyakorlataink.

A projekt folytatása az alábbi tevékenységekre terjed ki: 1) Tanulmányutak – nemzetközi LEADER gyakorlatok közös megismerése, 2) Regionális Tematikus Fórumok (átfogó témákban, pl. ifjúság, helyi termék, szociális szövetkezetek stb.) 3) Közös monitoring tevékenységek 4) Közös kommunikációs aktivitások (pl. LEADER napok stb., 5) Negyedévenkénti találkozók.

Specifikus cél: 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása

Indoklás alátámasztás: Folyamatos ismeretszerzés és bővítés ezáltal javítva szervezeti hatékonyságunkat, regionális szintű feladat megvalósítás, elősegíteni a folyamatos tanulás és fejlődés kultúráját.

Projekt méret: 20.000.000 Ft

Ambrózy projekt

Egyesületünk a szomszédos Pannon Térségfejlesztő egyesülettel összefogásban kíván kialakítani egy, a turisztikai fejlesztésre irányuló programot. Ennek apropója, hogy a Vasi Hegyhát-Rábamente egyesület területén található az országiszerte rododendronjairól ismert Jeli arborétum, melynek létrehozója gróf Ambrózi-Migazzi Lajos. Ambrózi kert található Tanakajdon is de sajnos kevésbé ismert.

Az együttműködés célja a két látványosság összekapcsolása egy témaút kialakítása.

Specifikus cél: 2. Turisztikai potenciál erősítése, 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása

Indoklás alátámasztás: A turisztikai komplex fejlesztés térségünk gazdasági fejlődésében kulcsfontosságú. A két szomszédos akciócsoport számára egyaránt fontos helyi értékeinek minél szélesebb körű megismertetése.

Projekt méret: 30.000.000 Ft

Szentgotthárdi csata, Vasvári béke

Az 1664-es szentgotthárdi csata és vasvári békekötés emlékének megőrzése, a hagyományok ápolása, fenntartása kiemelkedően fontos térségünk számára. Szeretnénk, ha ez a történelmi esemény nem csak térségünk számára lenne ismert, hanem térségen túl is ismertté válnának az 1664-es történelmi események. Az emlékekhez kapcsolódóan évfordulós rendezvény szervezésessel, infrastrukturális beruházással, marketing tevékenységgel szeretnénk a történelmi eseményekre felhívni a figyelmet.

Specifikus cél: 2. Turisztikai potenciál erősítése, 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása, 5. Közösségi kezdeményezések támogatása

Indoklás alátámasztás: A szomszédos akciócsoporthoz számára egyaránt fontos helyi értékeinek minél szélesebb körű megismertetése. A turisztikai komplex fejlesztés térségünk gazdasági fejlődésében kulcsfontosságú.

Projekt méret: 15.000.000 Ft

Szőlőhegyi gazdaságok fejlesztése, újjáélesztése

A Nyugat-Dunántúli régióban számos település rendelkezik „szőlőhegy” területtel melyek igen jelentős természeti, táji, népi építészeti társadalmi és gazdasági értéket képviselnek. A kedvezőtlen demográfiai helyzetnek az értékrendek átalakulásának köszönhetően a tradicionális tájhasználat eltűnésben. A szőlőhegyek megmaradása úgy képzelhető el, ha ezek a területek képesek visszanyerni gazdasági funkciójukat, s a hanyatlásukat sikerül mérsékelni. Legfontosabb feltétele, hogy képesek legyenek gazdasági szerepkörüket visszanyerni. A hagyományos szőlőhegyi gazdálkodás ehhez önmagában már nem elégséges, új lehetőségeket kell keresni. A szóban forgó szőlőhegyek kiemelkedően jó turisztikai potenciállal rendelkeznek, amelyek feltérképezése a szomszédos térségek tapasztalatainak összegyűjtése hasznosítása szőlőhegyi kultúránk megmentését szolgálja.

Specifikus cél: 2. Turisztikai potenciál erősítése, 3. Helyi termék előállításának támogatása, 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása

Indoklás alátámasztás: A szőlőhegyek fejlesztése hozzájárul a gazdasági eredmények javulásához azáltal, hogy turisztikai potenciáljuk kiemelkedő. A program során a helyi termék előállítása növekvő tendenciát mutathat és hozzájárul a mezőgazdasági termelővé váláshoz.

Projekt méret: 30.000.000 Ft

b) Egyéb együttműködések megvalósítása

Térségi hagyományaink összefűzése, turisztikai programkínálat kialakítása

Az elmúlt időszakban a Vasi Hegyhát-Rábamente térség szereplői között már kialakultak az együttműködés kezdeti lépései. A továbbiakban ezeket az együttműködési kezdeményeket összefogva, egész térségünkre vonatkozóan és bizonyos esetekben Vas megyére kiterjedő területi lefedettséggel rendelkező szereplőket is bevonva, olyan turisztikai fogyasztói szemléletformálói és integrációs, információs csomagot összeállítani, amely megismerhetővé teszi térségünk „ezer apró csodáját”. Szeretnénk ismertté, tenni a térségünk lakói és turistái számára egyaránt a helyi érték kínálatát, legyen az kulturális, természeti örökség, kézműves, népművészeti hagyomány vagy helyi termék.

Specifikus cél: 2. Turisztikai potenciál erősítése, 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása

Indoklás alátámasztás: A térség gazdag természeti, kulturális és épített értékkel rendelkezik, melynek kiaknázása a térségünk közös érdeke. Igény van a turisztikai és helyi termékeket is magában foglaló térségi kínálat „elérhetővé” tételére.

Projekt méret: 15.000.000 Ft

Okos Falu Stratégia

Vasi Hegyhát – Rábamente egyesület tervezi okos falu stratégia elkészítését. A stratégia téma területei egyeztetés alatt. A lehetséges partner települések és elképzelések szintén egyeztetés alatt.

Specifikus cél: 1. Vállalkozások alapítása, erősítése, 2. Turisztikai potenciál, 3. Helyi termék előállításának támogatása 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása 5. Közösségi kezdeményezések támogatása

Marcal-völgye belső periferia minta térségi fejlesztési program

Hazánk belső periferia térségeinek értékelését és területi tervezésük előkészítését célzó átfogó Marcal-völgye térség fejlesztési tervben való részvételét tervezi egyesületünk ennek részletei jelenleg egyeztetés alatt.

Specifikus cél: 1. Vállalkozások alapítása, erősítése, 2. Turisztikai potenciál erősítése, 3. Helyi termék előállításának támogatása, 4. Helyi értékek és tudás megőrzése, átadása 5. Közösségi kezdeményezések támogatása

9.3 Kommunikációs terv

Fontosnak tartjuk a térség szereplőinek minél szélesebb és a célcsoportok igényeit figyelembe vevő tájékoztatását. Egyesületünk kommunikációjában azonban a kis költségráfordítással igénybe vehető eszközökre vagy az ingyenes lehetőségekre koncentrál, amelyek a következők:

- honlap,
- közösségi oldalak,
- helyi újságok.

Kommunikációs csatornáink üzemeltetését egyesületünk munkaszervezete végzi, hírleveleket mi állítjuk össze, a közösségi médiában az oldalainkon megjelenő posztokat mi szerkesztjük. Személyes konzultációra is nyílik lehetőség irodánkban, ahol minden hétköznap meghatározott nyitvatartási időben megtalálhatóak vagyunk. (Irodánk 9800 Vasvár Kossuth utca 8) A konzultációra nem csak a tervezés, hanem a megvalósítás teljes szakaszában is lehetőség van. Munkatársaink személyesen, telefonon és e-mail-ben is elérhetőek.

A kommunikációban emellett jelentős hangsúlyt fektetünk a fórumok szervezésére, amely lehetőséget ad személyes beszélgetésekre a programozási időszak alatt is, ezen kommunikációs eszköz alkalmazása folyamatos, pályázat megjelenési és benyújtási időszakban nagyobb intenzitású.

Egyesületünk működése folyamatosan biztosítja a dokumentumokba történő betekintést minden érdeklődő számára. Ennek célja az átláthatóság biztosítása. A dokumentumok érkeztetése, iktatása és iratározása folyamatos, nyomon követhető. A dokumentumok kezelése valamennyi munkaszervezeti tag felelőségi körébe beletartozik.

A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósítása során valamennyi dokumentum megtekinthető személyesen a HACS irodájában

A HACS költségvetése és a LEADER működési támogatás jelentős, önálló kommunikációs tevékenység tervezését nem teszi lehetővé, így ezen költségek a működési költségek terhére kerülnek elszámolásra, ezen költségek ütemezése a kampányszerű és a pályázati felhívások megjelentetése kapcsán jelent nagyobb költséget.

	2023	2024	2025	2026	2027
Kommunikációs tevékenység ütemterve	Honlap fenntartás, hírlevelek és hirdetések költsége	Honlap fenntartás, hírlevelek és hirdetések költsége	Honlap fenntartás, hírlevelek és hirdetések költsége	Honlap fenntartás, hírlevelek és hirdetések költsége	Honlap fenntartás, hírlevelek és hirdetések költsége
Kommunikációs tevékenység pénzügyi terve	100 000 Ft	150 000 Ft	150 000 Ft	170 000 Ft	170 000 Ft

9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek

Komplex térségi turisztikai program megvalósítása.

Vas vármegye déli részén, klasszikus vidéki térség, melyet még ma is a természetesség jellemez. A változatos táj mellett őseink öröksége teszi igazán egyedivé a helyet. Sokszínű természeti- és kulturális hagyaték köti össze a számtalan apró települést.

A római emlékek, az Árpád-kori templomok, az országban egyedülálló fa szerkezetű körtemplom, a többszáz éves kastélyok mind virágzó kultúráról árulkodnak. Fontos történelmi események és híres személyiségek emlékét is őrzi a térség, így például Győrvári csata emlékhelye, Mindszenty József hercegprímás szülőháza, Nagy Gáspár költő sírja szülőfalujában.

Az egyedi természeti értékek, a településeket számos ponton összekötő történeti-kulturális adottságok, a határ mentésből fakadó problémák és lehetőségek összehangolt kezelésének igénye alapján szükségesnek látjuk egy egész térséget összefogó komplex turisztikai program kialakítását amely magába foglalja rendezvények szervezését, kiadványok készítését, turisztikai információs táblák elhelyezését, turisztikai pontok infrastrukturális fejlesztése, program csomagok összeállítását 2023-2027-es időszakban. Tervezett forrás: 20.000.000 Ft

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérése során.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciók hatásait hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciók hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfeleléstől a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).

- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
  - azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
  - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
  - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
  - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
  - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
  - azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
  - azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
  - azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
  - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
  - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
  - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
  - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.
- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástranszferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.

- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

A Helyi Felhívások tervezésekor az 10.2 fejezetben található indikátor táblázatban szereplő, számszerűsíthető és mérhető adatok beépítésre kerülnek a felhívásba.

Az adatok szolgáltatása a támogatási kérelem benyújtásával történik, melyek az indikátor táblázat adatainak mérésére szolgálnak.

A tervezett indikátorok mérését a projektek zárását követően tervezzük, melyet egy erre elkészített nyomtatványon küldenek meg egyesületünknek elektronikusan a korábbi ciklushoz hasonlóan.

A monitoring adatok feldolgozását támogatási kérelmek benyújtása után tervezzük, a kérelem dokumentumai, valamint a benyújtott monitoring nyomtatvány összevetése alapján, így pontos képet kaphatunk az egyes intézkedésekben definiált indikátor mutatókról. A mutatók alapján az egyes intézkedésekben meghatározott célok, mérhetőek, melyek a későbbi HFS felülvizsgálatkor kiindulási pontként szolgálnak.

A vizsgálati eredmények kommunikálása és terjesztése egyrészt a Helyi Fejlesztési Stratégiában történik, illetve egyesületünk honlapján.

10.2 Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma	-	-	-	-	-	-	-
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-

piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya								
Kiepipített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassa-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt	-	-	-	-	-	-	-
	Napelemes fejlesztések		-	-	-	-	-	-	-
	Biomassza		-	-	-	-	-	-	-
	Egyéb		-	-	-	-	-	-	-
Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték	-	-	-	-	-	2	-
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassa alapú gazdaságok száma	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma	-	-	-	-	-	-	-
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az	fő	-	-	-	-	-	-	-

rendelkező vidéki lakosság száma	infrastruktúrához a KAP- támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya								
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma	fő	-	-	-	-	-	-	-
Beszerzett eszközök száma	A projekt keretében beszerzett eszközök száma	db	-	-	-	-	3	6	9
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	-	-	-	3	9	13	-
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	-	-	-	-	-	-	-
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	-	-	-	1	3	4	5
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db	-	-	-	-	-	-	-

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Komplex vállalkozásfejlesztés	0	0	15	50	61	126	35
2.	Gasztro és Élményturisztikai fejlesztések	0	0	10,58	55	51	116,58	32
3.	Szőlőhegyi kultúra fenntartása	0	0	2	60	13	75	21
4.	Civil szervezetek tevékenységének fejlesztése	0	0	2	14	4	20	6
5.	Komplex térségi turisztikai program megvalósítása. (Saját projekt)		5	5	5	5	20	6
	Összesen	0	5	34	184	134	357,58	

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

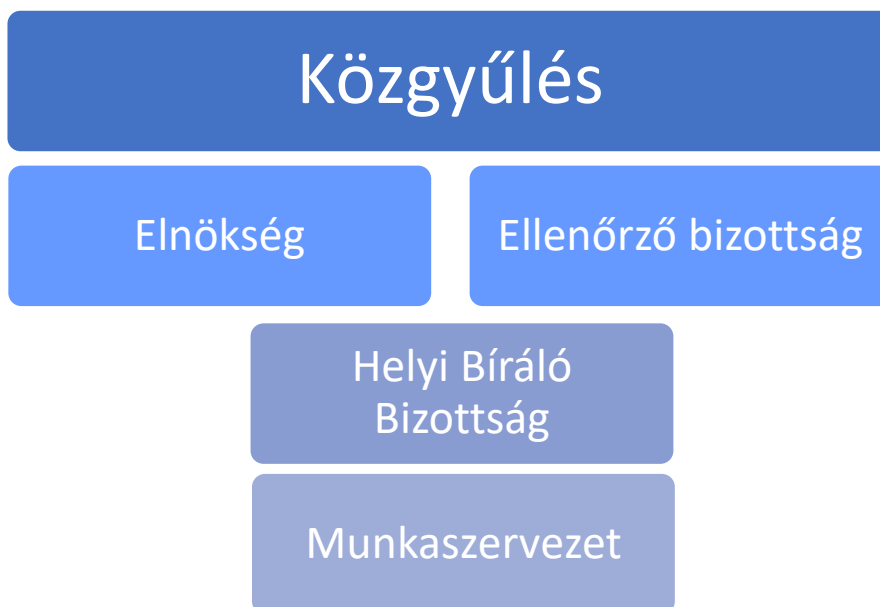
	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	0	29,9	29,9	29,9	16,7	106,4
Animációs költségek	0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Egyéb tervezett bevételek	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	8,5
Összesen	1,7	31,7	31,7	31,7	18,5	115,3

Melléletek

1. számú melléklet: A HACS összetételének részletes bemutatása

- a) A HACS összetétele (elnökség, tagság, munkacsoportok taglistája név/szervezet, a HACS-ban betöltött pozíció és a szakterület megnevezésével).

Vasi Hegyhát –Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület
Szervezeti felépítése

Az egyesület legfőbb szerve a közgyűlés. A közgyűlés a tagok összessége, amely az egyesületet érintő minden kérdésben dönthet. Az egyesület tagsága 2023-ban 68 fő. A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik az egyesület ügyintéző és képviseleti szervének, az elnökségnek, valamint annak tisztségviselőinek megválasztása.

Az elnökség

Az egyesület tevékenységét az egyesület vezető szerve, az 5 főből álló elnökség irányítja. Az elnökség egy elnökből, egy alelnökből, egy titkárból és 2 fő további elnökségi tagból áll. Az egyesület képviseletére az elnök önállóan jogosult, aki e jogkörét esetenként, vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve az elnökség tagjaira, az alelnökre, vagy a titkára átruházhatja.

1. A Vasi Hegyhát - Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület elnökségének tagjai:

Tisztség	Név	Képviselt Szféra
Elnök:	Zágorhidi Czigány Ákos	Vállalkozói sféra
Alelnök:	Birkásné Méhes Éva	Vállalkozói sféra
Titkár	Földes Tímea	Civil sféra
Elnökségi Tag:	Kovács János	Köz sféra
Elnökségi Tag:	Dr. Szabó Barna	Köz sféra

Az egyesület elnöke vezeti az elnökség munkáját, ellenőrzi az egyesület tevékenységét, gazdálkodását, munkáltatói jogkört gyakorol a jogszabályokban meghatározott feltételekkel. Intézkedik, és dönt a közgyűlés, valamint az elnökség által a hatáskörébe utalt ügyekben. Az elnököt akadályoztatása esetén az alelnök helyettesíti.

Az egyesület elnöke, **Zágorhidi Czigány Ákos** is részt vállal a tervezési feladatokból. Vezetői tapasztalattal rendelkezik, 1995 óta foglalkozik vidékfejlesztési és közösségi projektek előkészítésével, fejlesztésével és megvalósításával a több évtizedes tapasztalat nagyban segíti a LEADER program tervezése során a területek közötti együttműködési lehetőségek megtalálását.

2. A Vasi Hegyhát - Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület Ellenőrző bizottságának tagjai:

Tisztség	Név	Képviselt Szféra
Elnök	Dr. Major Katalin	Köz sféra
Tag	Tóthné Tóth Valéria	Vállalkozói sféra
Tag	Horváth Tamás	Civil sféra

3. A Vasi Hegyhát - Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület Helyi Bíráló Bizottságának tagjai:

Tisztség	Név	Képviselt Szféra
Elnök:	Zágorhidi Czigány Ákos	Vállalkozói sféra
HBB állandó tag:	Birkásné Méhes Éva	Vállalkozói sféra
HBB állandó tag:	Földes Tímea	Civil sféra
HBB állandó tag:	Kovács János	Köz sféra
HBB állandó tag:	Dr. Szabó Barna	Köz sféra
HBB póttag:	Korbacsics Anna	Civil sféra
HBB póttag:	Varga Károly	Vállalkozói sféra

A Helyi Bíráló Bizottság előzetesen áttekinti a HACS munkaszervezete által megküldött értékelési és pontozási javaslatot, illetve az elutasításra javasolt támogatási kérelmeket. Ülés keretében tárgyalják meg a HACS munkaszervezete által összeállított értékelési és pontozási javaslatot, továbbá az elutasításra javasolt kérelmek indokolásának megalapozottságát. Döntési javaslatot állítanak össze a beérkező helyi támogatási kérelmekről és megállapítják a helyi támogatási kérelmek pontozását, a kérelmek támogatását vagy elutasítását.

b) A HACS tervezett munkaszervezeti felépítésének bemutatása (személyek, feladatok, helyszín stb.)

Az egyesület munkaszervezete ellátja a fejlesztési területen a vidékfejlesztési tevékenységhez kapcsolódó és annak működésével összefüggő ügyviteli, adminisztratív, operatív és kommunikációs feladatokat, valamint a civil szervezet működéséhez kapcsolódó adminisztratív feladatokat. Munkaszervezeti irodánk egyesületünk székhelyén, (9800 Vasvár, Kossuth L. utca 8. szám alatt) működik. Az iroda alapterülete 37 m². Az irodában található vezetékes telefon, számítógép, többfunkciós nyomtató (nyomtató, fénymásoló, szkennelő) internet, wifi csatlakozás. Az ügyfelek fogadására külön helység áll rendelkezésre (20 m²).

LEADER Munkaszervezet leírása

Petz Emese

Munkakör: munkaszervezet vezető.

Heti 40 órában LEADER munkaszervezet vezetőként végzi el a program megvalósításához szükséges feladatokat. 2007 júliusa óta folyamatosan részt vesz a LEADER programok megvalósításában, Vas vármegye területén szerveződő helyi akciócsoportok munkaszervezetében 2015 óta pedig a Vasi Hegyhát- Rábamente Egyesület munkaszervezet vezetőjeként. Közgazdász végzettséggel és mérlegképes könyvelői képzettséggel rendelkezik. Projekt vezetői és koordinátori kompetenciákkal rendelkezik.

Tamics Beatrix

Munkakör: vidékfejlesztési munkatárs.

Heti 40 órában, vidékfejlesztési munkatársként végzi a stratégia megvalósításához szükséges feladatokat. 2017 júliusa óta vesz részt a LEADER program megvalósításában. Ami többek között magába foglalja a vidékfejlesztési tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli, adminisztratív, operatív és kommunikációs feladatokat. Támogatási kérelmek adminisztratív ügyintézését. Geográfus és földrajztanári egyetemi végzettséggel rendelkezik.

Debreczeniné Késmárky Flóra Kata

Munkakör: Turisztikai menedzser

Heti 40 órában turisztikai menedzser munkakörben látja el feladatát. 2017 február óta vesz részt az egyesület munkájában. Turizmus-vendéglátás szakirányú közgazdász végzettségével megfelelő turisztikai ismeretekkel rendelkezik.

c) A működés fizikai feltételeinek rendelkezésre állását és a fenntartás biztosítását is be kell mutatni.

Az egyesület szervei

- Közgyűlés, mint az Egyesület legfőbb szerve,
- Elnökség,
- Elnök,
- Munkaszervezet,
- Ellenőrző Bizottság, mint az Egyesület belső felügyelő szerve,

A **KÖZGYŰLÉS**, az egyesület legfőbb szerve, mint az egyesületi tagok összessége. A közgyűlés szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülést tart. A közgyűlés nyilvános.

Az **ELNÖKSÉG** az egyesület ügyvezető, döntéshozó szervezete, amelynek 5 tagja van. Az Egyesület közgyűlése 5 éves időtartamra egy elnökből, egy alelnökből egy titkár és 2 fő elnökségi tagból álló elnökséget választ. Az elnökség szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülést tart. Az Elnökség ülései nyilvánosak, zárt ülést tarthat amennyiben az közvetlen működéshez vagy tagsági ügyek tárgyalásához kapcsolódóan.

Az **ELNÖK** egyedül jogosult az egyesület képviselőjében eljárni. Az elnök akadályoztatása esetén az alelnök jogosult az egyesület képviselőjére. intézkedik és dönt a Közgyűlés, az Elnökség által hatáskörébe utalt ügyekben, felügyeli az Egyesület gazdasági ügyeinek alakulását, tevékenységéről beszámol az Elnökség soron következő ülésén.

MUNKASZERVEZET az egyesület ügyviteli feladatait a munkaszervezet látja el. A munkaszervezet az egyesület ügyviteli, adminisztratív szervezete, az egyesület tevékenységét segítő iroda. Szervezeti felépítése, feladatai, létszáma az egyesület tevékenységeihez igazodóan változhat.

Feladata:

- i. ellátja a fejlesztési területen a vidékfejlesztési tevékenységhez kapcsolódó és annak működésével összefüggő ügyviteli, adminisztratív, operatív és kommunikációs feladatokat.
- ii. elvégzi a fejlesztési területen a vidékfejlesztési tevékenységhez kötődő szakmai feladatok adminisztrációját, koordinációját.
- iii. Tevékenységéhez kapcsolódóan feladatokat

A Munkaszervezetet a munkaszervezet-vezető irányítja, kiválasztásáról az Elnökség gondoskodik. A Munkaszervezet vezetői tisztséget az Egyesület tagja, illetve külső személy is elláthat.

A Munkaszervezet dolgozói tevékenységüket munkaviszony keretében látják el.

Az **Ellenőrző Bizottság** háromfős testület. Az Ellenőrző Bizottság megbízatása 5 évre szól.

Az Ellenőrző Bizottság az Egyesület működését, gazdálkodását, az Elnökség tevékenységét ellenőrzi, és az Egyesület közhasznú tevékenységét felügyeli. A Bizottság szükség szerint, de évente legalább egyszer ülésezik.

A bizottsági ülések nyilvánosak, amennyiben ez az Egyesület vagy mások jogát, jogos érdekét nem veszélyezteti. Zárt ülés elrendeléséről az előző bekezdésben foglalt indokok alapján a Felügyelő Bizottság elnöke jogosult dönteni.

A **Helyi Bíráló Bizottságot (HBB)** a Vasi Hegyhát – Rábamente Egyesület, mint LEADER akciócsoport hozza létre a helyi felhívásokra beérkező támogatási kérelmekről való döntés megalapozása érdekében. A HBB tagjai az egyesület választja. A HBB tagságban egyik szféra sem rendelkezhet a szavazatok több mint 49%-át meghaladó hányaddal. A HBB adminisztratív és ügyviteli feladatait a munkaszervezet látja el.

Az egyesület tagsága:

- rendes tagok
- pártoló tagok
- tiszteletbeli tagok

Az egyesület rendes tagja lehet minden olyan természetes és jogi személy, és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki belépési nyilatkozat aláírásával felvételét kéri, és kérelmét az elnökség elfogadta, továbbá az alapszabályban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el, és a tagdíjat megfizeti.

Az egyesület pártoló tagja lehet az a személy, aki a belépési nyilatkozatban vállalja, hogy elfogadja az egyesület alapszabályát, és az egyesület céljainak megvalósítását mind erkölcsileg, mind anyagilag támogatja.

Az egyesület tiszteletbeli tagja lehet az a személy, aki tevékenységével hozzájárul az egyesület céljainak eléréséhez, a tiszteletbeli tagot az egyesület tagjai választják meg e tagságra.

A tagsági viszony keletkezése:

- az egyesületi tagság felvétellel keletkezik és a tagdíj rendszeres fizetésevei tartható fenn.
- a tagfelvételtől az elnökség dönt,
- az egyesületbe való belépés és az onnan történő kilépés önkéntes,
- a tagokról az elnökség nyilvántartást vezet.

A tagsági viszony megszűnése:

- a kilépés írásbeli bejelentésévei
- törléssel,
- a tag kizárásával
- anyagi támogatás megszüntetésével (pártoló tag vonatkozásában)
- az egyesület megszűnésével.

Törölni kell az egyesület tagjainak sorából azt a tagot, aki írásbeli felszólítás ellenére az esedékes tagdíj összegét a fizetési határidő lejártát követő 60 napon belül sem fizeti meg.

Az egyesület minden tagja köteles az alapszabály betartására. Az egyesület rendes tagja köteles a közgyűlési határozattal megállapított mértékű tagdíjat megfizetni.